

підвищення екологічної свідомості в цілому. Таким чином, навчання ресайклінгу та апсайклінгу є важливим кроком у створенні більш сталого та екологічно відповідального суспільства.

Список використаних джерел

1. Гайова О. Ресайклінг та апсайклінг як важливий елемент екологічної відповідальності сучасного дизайнера. *Художня освіта та наука*. 2021. №3(1). С. 66–72.
2. Кравченко І. Створення екологічно відповідального дизайну у вищій технічній школі. *Науковий вісник Національного університету харчових технологій*. 2020. №34(1). С. 26–31.
3. Максименко І. Використання апсайклінгу як сучасного напрямку в модному дизайні. *Мода та текстиль*. 2020. №5(81). С. 35–37.

УМОВИ БЕЗПЕЧНОЇ ПРАЦІ З ПЛАСТИЧНИМИ МАТЕРІАЛАМИ НА ЗАНЯТТЯХ ЗІ СКУЛЬПТУРИ У ВЗО

Нечта Т. А.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Анотація. *Стаття містить короткі та чіткі відомості про умови безпечної праці з пластичними матеріалами на заняттях зі скульптури у вищому закладі освіти та спеціалізованій майстерні.*

Ключові слова: *заняття зі скульптури, інструктаж з техніки безпеки, робота у майстерні, пластичні матеріали, умови праці, ВЗО.*

Безпечні умови праці – це невід’ємна частина процесу створення виробів мистецтва. У творчому пориві студенти та учні можуть забувати про елементарні правила безпеки, що, часом, призводить до травматизації та притягнення до відповідальності уповноважених осіб.

Наразі у вільному доступі знаходиться невелика кількість матеріалів присвячених створенню та (чи) визначенню безпечних умов праці з пластичними матеріалами у стінах закладу вищої освіти. В цілому, рекомендації та норми несуть загальний, генералізований характер.

У своїй статті на тему охорони праці, промислової та цивільної безпеки, Яценко А. Р. описує процес організації роботи з охорони праці як підготовку, прийняття та реалізацію завдань щодо здійснення організаційних, технічних, санітарно-гігієнічних та лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на збереження життя і здоров'я студентів. Під час організації охорони безпеки праці в майстернях особливу увагу слід звертати на матеріально-технічне забезпечення, стан безпеки приміщень і споруди загалом, можливість травматизації і причини їх виникнення, професійні захворювання причини їх виникнення; умови праці, навчання студентів; враховувати можливі потенційні небезпеки техногенного характеру, надзвичайні ситуації [1, с. 447].

Процес виготовлення скульптури передбачає використання студентами чи учнями різних пластичних матеріалів, зокрема, пластиліну, глини, холодної порцеляни, а також відповідних знарядь праці, таких як качалки, стеки, губки, дощечки, ліска [2].

Для того, аби робота над створенням скульптури була безпечною для здобувачів освіти, майстерня має відповідати всім санітарно-технічним вимогам, а саме:

- правильне якісне освітлення;
- постійний доступ до свіжого повітря;
- достатня кількість меблів, без надмірного загромождження простору;
- можливість швидко дістатися до води;
- спеціально відведене місце для зберігання «сирих» матеріалів та компонентів для їх виготовлення;

- загальний задовільний стан приміщення(відсутність цвілі, тріщин та інших видимих пошкоджень стін, цілісність підлогового покриття, задовільний стан меблів);

- справні розетки та електроприлади (якщо такі є);
- наявність аптечки для надання першої домедичної допомоги при порізах, подряпинах, забиттях, тощо.

У сучасних реаліях до цього переліку ще варто додати такі пункти, як:

- чутність сигналу сповіщення про повітряну тривогу;
- віддаленість від місця укриття, наявність плану евакуації.

Крім перевірки будівлі та приміщення, належної уваги та прискіпливості потребує також проведення для студентів інструктажу з техніки безпеки на заняттях. Нижче наведено приклад типового інструктажу при роботі з глиною та пластиліном [3]

- Ліплення та фарбування виробів можна проводити тільки на пластиковій дощечці.

- Пластикову підкладну дощечку під час роботи необхідно розмістити у центрі робочої поверхні.

- Металеву чи дерев'яну стеку слід розмістити біля підкладної дощечки ліворуч – для ліворуких, праворуч – для праворуких учнів.

- Попереду пластикової дошки слід поставити відкриту дощечку з пластиліном чи глиною, поряд – чашку з водою.

- Біля чашки з водою обов'язково має бути серветка з тканини для витирання рук.

- У разі роботи з ліскою або міцною капроною ниткою заборонено намотувати її на руки або на інші частини тіла.

- Не можна залишати шматочки глини чи пластиліну на столі чи парті, кидати чи струшувати їх на підлогу.

- Не можна торкатися брудними руками обличчя та очей.

- Після роботи слід витерти руки папером або паперовою серветкою, а потім ретельно їх вимити з милом.

З огляду на події у країні, додатково також необхідно провести інструктаж про порядок дій у разі оголошення повітряної тривоги, основи надання першої домедичної допомоги та прийоми психологічної самопомоги.

Таким чином, безпека на заняттях зі скульптури у стінах вищого навчального закладу – це комплекс матеріально-технічних та профільно-соціальних норм і правил, яких необхідно дотримуватися надавачам та здобувачам знань. Він включає контроль над відповідним станом приміщення та вчасний і вичерпний інструктаж з техніки безпеки для студентів чи учнів.

Список використаних джерел

1. Охорона праці, промислова та цивільна безпека: матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Студентські ініціативи: реалії та перспективи». ВП НУБіП України "Ніжинський агротехнічний коледж", м. Ніжин, 29 жовтня 2020 року. С. 447.

2. Шмельова Т.В. Мистецтво скульптури. 2018. С. 19-27.

3. Робота з глиною, пластиліном. Інструкція з техніки безпеки під час роботи з різними навчальними матеріалами. URL: <http://ukped.com/okhorona-zdorov-ia/5494-instruksiya-z-tekhniky-bezpeky-pid-chas-roboty-z-riznymy-navchalnymy-materialamy.html>.

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ЛЮДЕЙ

Ніколаєнко Я. В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленко

Анотація. В статті розкривається актуальність питання дослідження впливу пандемії Covid-19 на здоров'я людини. Здійснено аналіз питання впливу